

Pytania z geografii Polski

Питання з географії Польщі

1. Powierzchnia Polski? Площа Польщі?

Powierzchnia Polski wynosi 312 685 km² i pod względem powierzchni Polska jest dziewiątym krajem w Europie. Polska jest krajem nizinnym: trzy czwarte terytorium Polski są na nizinach, poniżej 200 metrów nad poziomem morza. Góry ciągną się na południu wzdłuż południowych granic Polski.

2. Podział administracyjny? Адміністративний поділ

Administracyjnie Polska podzielona jest na 16 wojewodów, województwa dzielą się na 314 powiatów, a powiaty na 2479 gminy.

3. Nazwy województw? Назви воєводств

Dolnośląskie	łódzkie	Podkarpackie	Świętokrzyskie
Kujawsko-pomorskie mazurskie	Małopolskie	Podlaskie	Warmińsko-
Lubelskie	Mazowieckie	Pomorskie	Wielkopolskie
Lubuskie Zachodniopomorskie	Opolskie	Śląskie	

4. Klimat Polski? Клімат Польщі

Polska leży w strefie klimatu przejściowego, pomiędzy klimatem umiarkowanym oceanicznym na zachodzie a klimatem umiarkowanym kontynentalnym na wschodzie.

Średnia temperatura w lecie waha się pomiędzy 16 °C a 20 °C, w zimie – między -6 °C a 0 °C.

5. Z jakimi państwami graniczy RP? З якими державами межує Польща

Z Niemcami na zachodzie,

z Czechami i Słowacją na południu,

z Ukrainą i Białorusią na wschodzie,

z Litwą i Federacją Rosyjską (Okręg Kaliningradzki) na północy.

6. Czy Polska leży nad morzem? Чи Польща знаходиться над морем

Tak, na północy nad morzem Bałtyckim. Długość wybrzeża 775 km.

Główne handlowe polskie porty: Gdańsk, Gdynia, Szczecin nad Zalewem Szczecińskim i Świnoujście.

7. Polskie miasta położone nad Bałtykiem? Польські міста розташовані над Балтійським морем

Trójmiasto - Gdańsk, Gdynia, Sopot. W środkowej części miasto Kołobrzeg. W zachodniej - Świnoujście.

8. Parki Narodowe w Polsce? Народні парки Польщі

23 razem: najbardziej znane:

Białowieski Park Narodowy:

Białowieski Park Narodowy jest najstarszym parkiem narodowym w Polsce. Został utworzony w 1932 r.

W 1977r. UNESCO włączyło Białowieski Park Narodowy w poczet światowych rezerwatów biosfery, a dwa lata później uznano go za pierwszy i jedyny w Polsce przyrodniczy Obiekt Dziedzictwa Światowego.

Tatrzański Park Narodowy:

Tatrzański Park Narodowy został powołany w 1954 roku, w celu ochrony zasobów przyrodniczych Tatr Polskich. Park obejmuje prawie całe Tatry polskie i sąsiaduje z Parkiem Narodowym na słowackiej stronie.

Pieniński Park Narodowy:

Założony w 1932 roku, jeszcze przed II wojną światową jest bardzo lubianym i często odwiedzanym Parkiem Narodowym.

Bieszczadzki Park Narodowy:

Bieszczadzki Park Narodowy, utworzony w 1973r., jest ostoją dzikiej przyrody jedynej polskiej części Karpat Wschodnich.

9. Najważniejsze rzeki w Polsce? Головні річки Польщі?

Od wschodu na zachód:

Bug - rzeka na granicy wschodniej (na terenie Polski 587 km);

Narew - wpadająca do Bugu;

Wisła - najważniejsza, najdłuższa polska rzeka (1047 km);

Warta (808 km);

Odra (na terenie Polski 742 km). Na swoim odcinku centralnym rzeka graniczna z

Niemcami. Odra wypływa z Czech.

10. Najważniejsze jeziora w Polsce? Головні озера Польщі

Śniardwy (na Pojezierzu Mazurskim) największe w Polsce jezioro (114 km²);

Mamry (104 km²);

Hańcza (najgłębsze, 108 m głębokości), w samym północno-wschodnim skrawku Polski;

Morskie Oko w Tatrach, przykład jeziora wysokogórskiego.

11. Przez jakie miasta przepływa rzeka Wisła? Через які міста протікає річка Вісла?

Wisła wypływa z Beskidów Śląskich. Przepływa przez Kraków, Sandomierz, Warszawa, Toruń.

12. Góry w Polsce? Гори в Польщі?

Karpaty: to pasmo gór w środkowej Europie. Karpaty ciągną się od polskiego Śląska poprzez Ukrainę aż do Rumunii. Polska część Karpat to **Beskidy**: Śląski, Beskidy Zachodnie, Beskid Niski, Beskidy Wschodnie.

W pasmie Karpat są **Tatry**, **Pieniny** i **Bieszczady**. Bieszczady należą do Karpat Wschodnich i odróżniają się Beskidów Zachodnich. Tatry – najwyższe góry w pasmie Karpat. Na granicy ze Słowacją, najwyższy polski szczyt Tatr Rysy 2499 metrów nad poziomem morza. Jedyne w Polsce góry o charakterze alpejskim. Niestety w Polsce pasmo Tatr ciągnie się zaledwie około 30 kilometrów.

Sudety: na Dolnym Śląsku, na granicy z Czechami. Góry Stołowe, góra Śnieżka.

Góry Świętokrzyskie: jedno z najstarszych pasm górskich. Najwyższy szczyt Łysica 612 metrów nad poziomem morza.

13. Najważniejsze miasta Polski? Найголовніші міста Польщі?

Warszawa - (stolica) 1,7 milionów mieszkańców. Największe lotnisko w Polsce imienia Fryderyka Chopina. Największy Uniwersytet, Politechnika. Siedziba Sejmu, Rządu RP, Prezydenta RP i Sadu Najwyższego. Stare Miasto zniszczone w czasie Powstania Warszawskiego zostało odbudowane wraz z Zamkiem Królewskim.

Łódź - wielkie miasto przemysłowe, znane do niedawna z przemysłu włókienniczego.

Kraków - była stolica Polski, Uniwersytet Jagielloński, miasto Papieża Jana Pawła II. Kraków, nie zniszczony w czasie II wojny, z historycznym Rynkiem, zamkiem na Wawelu, w samym centrum miasta, jest ulubionym celem wycieczek.

Wrocław - wielkie miasto na Ziemiach Odzyskanych po II wojnie Światowej.

Katowice - stolica polskiego Śląska. Przemysłowe centrum hutniczo – górnicze (kopalnie węgla kamiennego).

Gdańsk – główne miasto na polskim wybrzeżu Bałtyku. Lotnisko imienia Lecha Wałęsy.

Poznań - stolica Wielkopolski. Pod zaborami należał do Prus.

14. Najważniejsze budowle średniowieczne w miastach Polski? Найважливіші середньовічні споруди в містах Польщі

Wawel (Zamek Królewski) w Krakowie, był siedzibą Królów przez wieki.

Sukiennice na Rynku w Krakowie budynek kopców sukien (materiałów) na Rynku krakowskim.

Zamek krzyżacki w Malborku: najwspanialszy zamek gotycki, o charakterze wczesnego średniowiecza.

15. Lista zabytków UNESCO w Polsce Список історичних пам'яток ЮНЕСКО В Польщі

Stare Miasto w Warszawie

Puszcza Białowieska.

Kopalnia soli w Wieliczce

Zamek krzyżacki w Malborku.

Stare Miasto w Zamościu

Obóz Koncentracyjny Auschwitz-Birkenau.

Kalwaria Zebrzydowska.

Średniowieczny zespół miejski w Toruniu

Drewniane Kościoły południowej Małopolski

Kościoty Pokoju w Jaworze i Świdnicy.

Park Mużakowski

Hala Stulecia we Wrocławiu.